

10.) Migrácia

- Ročník:** 9. ročník ZŠ
- Tematický celok:** Štatistika
- Téma GV:** Globalizácia a vzájomná previazanosť (migrácia)
- Čas:** 45 minút
- Pomôcky:** nakopírované Pracovné listy 1 a 2 pre každú dvojicu žiakov
- Ciele:**
- osvojiť si analýzu údajov v tabuľkách a diagramoch; ich čítanie, interpretácia a tvorba; prechod od jedného typu znázornenia k inému
 - zoznámiť sa s problematikou migrácie

Postup:

Evokácia – 10 minút

- 1 Oznámete žiačkam a žiakom, že tému hodiny zistia riešením tajničky. Zadajte im prázdnu tajničku z Riešenia, ktorú predtým predkreslite na tabuľu alebo pripravte na interaktívnu tabuľu. Tajničku rieši celá trieda naraz tak, že učiteľka alebo učiteľ predčíta zadanie a ktokoľvek bude vedieť odpoveď, vpiše ju do príslušného riadku.
- 2 Po vyriešení tajničky sa krátko porozprávajte o tom, čo je to migrácia a o dôvodoch, pre ktoré ľudia opúšťajú svoju krajinu a prichádzajú do inej.

Migrácia: „Pohyb osôb alebo skupín osôb v geografickom a sociálnom priestore, spojený s prechodnou alebo trvalou zmenou miesta pobytu.“
Dôvody sťahovania: za prácou, za štúdiom, kvôli prenasledovaniu, nespokojnosti s režimom v krajine, strate slobody, ...

Uvedomenie – 25 minút

- 3 Do každej lavice rozdajte pracovný list č.1. Dvojica v lavici rieši počas 20 minút úlohy z pracovného listu. Po vyriešení úloh skontrolujte výsledky so žiačkami a žiakmi na tabuli.

Reflexia – 10 minút

- 4 Do každej lavice rozdajte žiačkam a žiakom pracovné listy 2. Úlohou dvojíc je nájsť správne páry (nadpis – definícia).
- 5 Skontrolujte správne dvojice (migrant/migrantka – 3, utečenec/utečenkyňa – 1, azylant/azylantka - 2)

Diskutujte so žiačkami a žiakmi prostredníctvom nasledovných otázok:

- Aké emócie u vás vyvolávajú tieto 3 pojmy?
- Chceli by ste sa ocitnúť v koži týchto osôb? Prečo? Prečo nie?
- Čo si myslíte, ktoré faktory ovplyvňovali každoročný prírastok cudzincov pracujúcich v SR v období 2004 – 2008?
- Je podľa vás počet udelených azylov na Slovensku v rokoch 2006-2010 vzhľadom na celkový počet žiadostí malý alebo veľký? Zmenili by ste to? Prečo?
- Poznáte/ stretli ste už študentku alebo študenta zo zahraničia, ktorí študujú na Slovensku?
- Viete, prečo sa rozhodli študovať u nás?
- Prestáhovali by ste sa do nejakej inej krajiny?
- Kam a prečo?
- Aké sú podľa vás pozitíva a aké sú negatíva migrácie?
- Viete, čo je záchytný tábor pre žiadateľov o azyl a kde sú na Slovensku takéto tábory?

Zdroje:

www.iom.sk

(Medzinárodná organizácia pre migráciu)

Pracovný list 1

Úloha 1: Počet migrantov vo svete

Podľa odhadov Organizácie spojených národov a Medzinárodnej organizácie pre migráciu sa vo svete v roku 2000 nachádzalo približne 150 miliónov migrantov, v roku 2003 už 175 miliónov, v roku 2005 okolo 191 miliónov a v roku 2008 približne 200 miliónov. Vypočítajte podiel migrantov na celosvetovej populácii v roku 2008. (Celosvetová populácia v r. 2008 bola 6,7 miliardy.)

Úloha 2: Migrácia za prácou do SR v rokoch 2004 – 2008

Ukazovateľ/rok	2004	2005	2006	2007	2008
Počet zamestnaných cudzincov/cudziniiek v SR	3351	5797	7078	10910	14903
Ich podiel na populácii všetkých migrantov/migrantiek v SR (v %)	15,2	22,6	22,0	26,5	28,3
Počet všetkých pracujúcich osôb na pracovnom trhu v SR (v tis.)	2199,8	2254,7	2332,7	2398,3	2466,0

Tabuľka 1

Na základe údajov z Tabuľky 1 zistite:

- V ktorom roku bol v SR najvyšší medziročný prírastok cudzincov/cudziniiek zamestnaných na pracovnom trhu SR.
- Aká bola celková populácia migrantiek/migrantov v SR v roku 2008?
- Koľkonásobne sa zvýšil podiel cudzincov/cudziniiek zo všetkých pracujúcich osôb v SR v rokoch 2004 a 2008?

Úloha 3: Migrácia za štúdiom do SR v rokoch 2004 - 2008

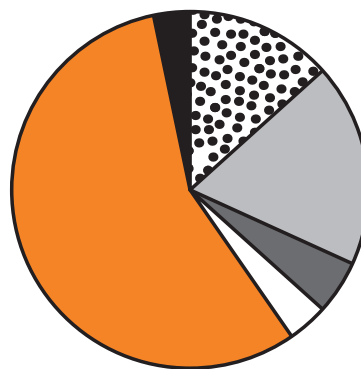
školský rok	materské školy	základné školy	gymnázia	ostatné SŠ	vysoké školy	PhD. študenti
2004/05	250	877	221	223	1586	79
2005/06	239	785	230	199	1641	77
2006/07	275	765	244	194	1904	95
2007/08	312	841	222	188	2699	119
2008/09	329	822	230	169	2915	144

Tabuľka 2: Počet žiakov a žiakov, študentiek a študentov zo zahraničia na všetkých typoch a stupňoch škôl v SR v období 2004 - 2008

- a. V ktorom školskom roku študovalo v SR na základných školách najviac žiačok a žiakov zo zahraničia a v ktorom školskom roku najviac študentiek a študentov na vysokých školách?
- b. Aký trend možno pozorovať v období 2004 – 2008 v súvislosti s počtom študentiek a študentov zo zahraničia na vysokých školách?
- c. Koľko mladých ľudí zo zahraničia študovalo spolu na Slovensku v školskom roku 2008/09?
- d. Rozhodnite, ktorý z nasledujúcich kruhových diagramov vystihuje rozdelenie žiačok a žiakov, študentiek a študentov zo zahraničia študujúcich v SR v školskom roku 2008/09?

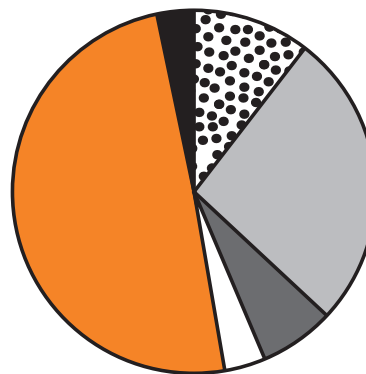
i)

2008 / 2009

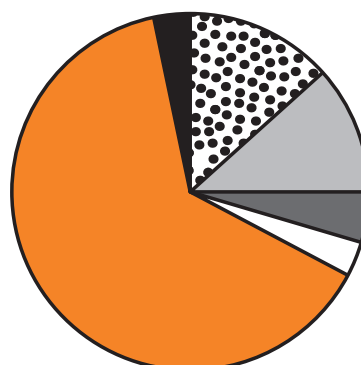
ii)

2008 / 2009

iii)

2008 / 2009

Úloha 4: Azylová migrácia v SR v rokoch 2006 - 2010

ROK	Počet žiadostí o udelenie azylu	Udelený azyl	Neudelený azyl
2006	2849	8	861
2007	2642	14	1177
2008	909	22	416
2009	822	14	330
2010	541	15	180

Tabuľka 3

- V ktorom roku bolo na Slovensku prijatých najviac žiadostí o azyl?
- V ktorom roku bolo udelených najviac azylov?
- V ktorom roku bolo udelených najmenej azylov?
- Aký trend možno pozorovať v období 2006 - 2010 v súvislosti s počtom žiadostí o azyl?
- Pre každý rok vypočítajte, koľko percent z celkového počtu žiadostí predstavujú žiadosti, ktorým bol udelený azyl.
- V ktorom roku to bolo najväčšie percento?

Úloha 5: Rozdelenie žiadostí o azyl v roku 2010 podľa štátnej príslušnosti

KRAJINA	počet
Afganistan	76
Čína	31
Gruzínsko	63
India	44
Moldavsko	42
Pakistan	34
Rusko	66
Somálsko	23
Ukrajina	20
Vietnam	32
Ostatné	110

- Z ktorej krajiny sveta bolo na Slovensku najviac žiadostí o azyl v roku 2010?
- Znázornite údaje z tabuľky do stĺpcového diagramu.

Pracovní list 2

MIGRANT
MIGRANTKA

1. Osoba, ktorá má opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, náboženských, národnostných, politických dôvodov alebo z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine, a kvôli týmto obavám sa nemôže alebo nechce vrátiť do krajiny pôvodu, ani využiť ochranu tejto krajiny.

UTEČENEC
UTEČENKYŇA

2. osoba z inej krajiny, ktorej bol uznaný status utečenkyne/utečenca a bola jej/mu poskytnutá medzinárodná ochrana vo forme azylu

AZYLANT
AZYLANTKA

3. osoba, ktorá sa sťahuje do zeme, v ktorej sa nenarodila a/alebo nie je jej občanom

Riešenia:

Tajnička na evokáciu:

- 1) čo znamená znamienko <
- 2) dvanásť rímskymi číslami
- 3) množina bodov v priestore rovnako vzdialených od pevného bodu
- 4) číslica inak
- 5) funkcia, ktorej grafom je priamka
- 6) jedna stotina základu
- 7) úsečka v trojuholníku, spájajúca vrchol so stredom protiľahlej strany
- 8) overenie správnosti riešenia rovnice

1					M	E	N	E	J
2			X	I	I				
3					G	U	Ľ	A	
4			C	I	F	R	A		
5		L	I	N	E	Á	R	N	A
6			P	E	R	C	E	N	T
7		Ť	A	Ž	N	I	C	A	
8	S	K	Ú	Š	K	A			

Pracovní list 1

Úloha 1:

2,99%;

Úloha 2:

a) 2008, b) 52 660, c) 3,97

Úloha 3:

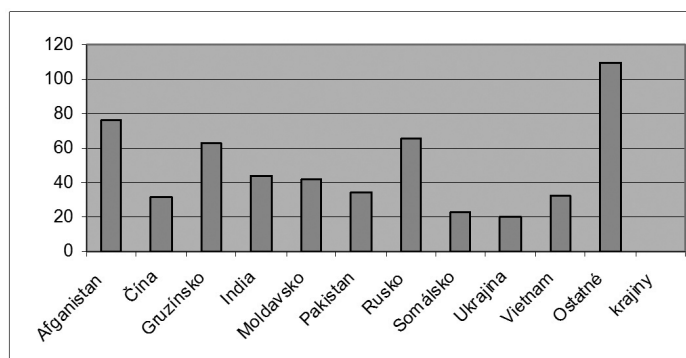
a) ZŠ - 2004/05, VŠ - 2008/09, b) počet študentov rástol, c) 4609, d) iii

Úloha 4:

a) 2006, b) absolútne najviac v r. 2008, relatívne najviac v r. 2010, c) absolútne aj relatívne najmenej v r. 2006, d) počet žiadostí klesal, e) 0,28%; 0,53%; 2,42%; 1,7%; 2,77%, f) 2010

Úloha 5:

a) Afganistan, b)

Pracovní list 2

Migrant – 3, Utečenec – 1, Azylant - 2

Námety

Globálne citáty

Odporúčaný ročník: 9. ročník ZŠ

Tematický celok /

téma: Záverečné opakovanie

Téma GV: Globálne problémy a rozvojová spolupráca

Hlavný cieľ: Upozorniť žiačky a žiakov na globálne problémy. Precvičiť si základné matematické operácie

Stručný opis: Pripravte si citát týkajúci sa niektorého globálneho problému - chudoba a nerovnosť, zdravie - HIV/AIDS, podvýživa, obezita, konflikty vo svete (napr. „Ak neukončíme vojny, vojny ukončia nás“ H.C.Wells. „Príroda nepatrí ľudstvu – ľudstvo patrí prírode“ Kristína Iarošová, „Najškodlivejším prvkom spoločnosti je ignorácia.“ Emma Goldman). Podľa počtu rôznych písmen v citáte si pripravte sadu úloh na opakovanie učiva z vami vybraného tematického celku/ov. Jednotlivým písmenám priradte výsledky zo sady úloh. Ak žiačka alebo žiak vyráta správne úlohu, dostane písmeno, ktoré zodpovedá výsledku. Ak je ich vo vete viac, dostane ho toľkokrát, koľkokrát sa vo vete nachádza. Písmená musia poskladať do vety. Žiačkam a žiakom môžete pripraviť aj šablónu, do ktorej budú písmená ukladať. Na záver diskutujte so žiakmi o význame vety, ktorú vytvorili.

Právo na vzdelanie

Odporúčaný ročník: 9. ročník ZŠ

Tematický celok /

téma: štatistika

Téma GV: Ľudské práva

Hlavný cieľ: Diskutovať o práve na vzdelanie. Precvičiť si počítanie percent a znázorňovanie údajov do diagramu.

Stručný opis:

1. Zadať žiačkam a žiakom nasledovnú úlohu:

V roku 2008 nemalo prístup k základnému vzdelaniu 120,7 miliónov detí na svete. Z nich 15 miliónov žije v západnej a strednej Afrike a ďalších 41,6 milióna vo východnej a južnej Afrike. Južná Ázia je domovom 27,7 milióna detí, ktoré nemajú možnosť chodiť do školy, vo východnej a strednej Ázii je ich 24,4 miliónov. 8,6 milióna detí bez možnosti vzdelávania žije v Latinskej Amerike; 3,4 milióna detí žije v strednej a východnej Európe.

Určte koľko percent detí, ktoré nemajú možnosť chodiť do školy, žije na jednotlivých svetadieloch. Údaje znázorníte do stĺpcového i kruhového diagramu.

2. Diskutujte so žiačkami a žiakmi o tom, ako vnímajú vlastné právo na vzdelanie a o príčinách a dôsledkoch toho, že niektoré deti nemajú prístup k základnému vzdelaniu. Môžete pracovať s dokumentom z námety Pitná voda.

Ornamenty

Odporúčaný ročník:

9. ročník ZŠ

Tematický celok /

téma:

Súmernosť v rovine

Téma GV:

Multikulturalizmus

Hlavný cieľ:

Upozorniť na rôznorodosť symbolov a ornamentov rôznych kultúr. Rozpoznávať geometrické útvary a symetrie v ornamentoch.

Stručný opis:

1. Vyučovaciu hodinu začnite diskusiou o tom, či si žiaci všimli nejaké ornamenty vo svojom okolí, na akých miestach to bolo, čím sa ornamenty rôznych kultúr/náboženstiev/národov líšia, aký majú pre človeka význam.
2. Rozdajte žiačkam a žiakom vopred vyhľadane a vytlačené obrázky ornamentov, ktoré sú typické pre rôzne kultúry, kontinenty, resp. subkultúry.
3. Ich úlohou bude identifikovať v ornamentoch rôzne geometrické tvary, nachádzať v nich symetrie, hľadať osi súmernosti.
4. Pomocou dostupného softvéru (napríklad GeoGebra, alebo ak na škole máte Cabri) môžu žiačky a žiaci skúsiť niektoré ornamenty (alebo ich časti) narysovať s dôrazom na využívanie nástrojov súmernosti.
5. Ako domácu úlohu môžu navrhnúť svoj vlastný ornament s využitím symetrií, alebo na internete vyhľadať podobnosti/odlišnosti pri zobrazovaní toho istého motívu v rôznych kultúrach (napríklad zobrazenie hviezdy).

Pneumatika

Odporúčaný ročník:

9. ročník ZŠ

Tematický celok /

téma:

Grafické znázorňovanie závislostí / Lineárna funkcia

Téma GV:

Životné prostredie

Hlavný cieľ:

Upozorniť žiačky a žiakov na možnosti využitia rôznych druhov odpadu. Porovnať výpočet slovnej úlohy pomocou logickej postupnosti a dosadením do rovnice lineárnej funkcie.

Stručný opis:

1. Na úvod hodiny sa spýtajte žiačok a žiakov, ako rozumejú pojmu recyklácia odpadu a skúste spolu hľadať čo najviac možností, ako by sa dala recyklovať napríklad pneumatika.
2. Po diskusii dajte žiačkam a žiakom (jednotlivo alebo v menších skupinách) za úlohu vypočítať:

Jedna pneumatika hmotnosti 6,25 kg sa dá recyklovať na 80 % gumového granulátu, z ktorého sa vyrábajú gumové rohože na pokrývanie detských ihrísk.

Jedna rohož s hrúbkou 2 cm má rozmery: dĺžka 100 cm, šírka 50 cm. Jej hmotnosť je 17,3 kg. Zistíte, koľko pneumatík by sme potrebovali recyklovať, aby sme takýmito rohožami pokryli detské ihrisko s rozmermi:

a) 30 x 10 metrov,

b) 40 x 20 metrov,

c) 50 x 30 metrov.

Potom túto istú úlohu vypočítajte dosadením rozmerov ihriska do lineárnej funkcie danej predpisom $y = 6,92 \cdot a \cdot b$

3. Diskutujte so žiačkami a žiakmi o tom, čo bolo jednoduchšie počítať. Ako „bonusovú“ otázku môžete položiť: Vedeli by ste vysvetliť, prečo je koeficient k lineárnej funkcie rovný 6,92?
4. Na záver môžete všetkým dať za úlohu vyhľadať na internete ďalšie spôsoby recyklácie iných druhov odpadu a pripraviť obdobné príklady pre spolužiačky a spolužiakov.

Odkaz:

<http://www.vods.sk/divizie/zber-a-spracovanie-opotrebovanych-pneumatik/sluzby/zber-opotrebovanych-pneumatik/>

(Spoločnosť zaoberajúca sa recykláciou pneumatík V.O.D.S.)

